

Ткаченко Т. П.
к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»
Волинець Д.П.
студентка НТУУ «КПІ»

РОЛЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

У статті проаналізовано роль іноземних інвестицій в банківській сфері в Україні, розглянуто динаміку кількості банків за реєстром та частку банків з іноземним капіталом в Україні. Визначено динаміку частки іноземного капіталу в статутному фонді банків України на основі офіційних даних сайту Національного Банку України. Також досліджено роль, основні переваги та недоліки наявності іноземного капіталу. Надано рекомендації щодо вдосконалення системи регулювання та нагляду за діяльністю банків з іноземним капіталом.

Ключові слова: іноземний капітал, банківська сфера, частка банків за реєстром.

Постановка проблеми. В сучасних умовах, економічний розвиток будь-якої країни, в повній мірі залежить від її участі в міжнародних відносинах. Наслідки впливу іноземного капіталу стають все більш відчутні на всіх рівнях вітчизняної економіки, звертаючи увагу не тільки на банківську сферу, а й на соціальний рівень життя населення. Сьогодні банківський сектор є дуже чутливим до змін в світовій економіці та різних глобалізаційних процесів. Приток іноземних інвестицій може мати різні наслідки, як негативні, так і позитивні. Слід зазначити, що надто швидке зростання іноземного капіталу, може призвести до втрати суверенітету у сфері грошово-кредитної політики, появи несподіваних коливань ліквідності банків та зниження стабільності. Таким чином, питання щодо ролі іноземного капіталу в банківській сфері, набуває особливого значення та потребує постійного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розглянутій темі присвячені роботи таких авторів: Подчесова В., Сидоренко М., Нежурін М. Так, Подчесова В., зосереджує увагу на діяльності іноземних банків в Україні, та їх мотивацію і фактори, які впливають на остаточне рішення про вихід на новий ринок. У роботах Сидоренко М., розглядається впровадження статистичної моделі інвестиційної привабливості банківських структур. Нежурін М. визначає вплив іноземного капіталу на ефективне функціонування банківської системи України.

Метою статті є визначення ролі іноземних інвестицій в банківській сфері в Україні, дослідження динаміки кількості банків за реєстром та частки банків з іноземним капіталом в Україні, дослідження змін частки іноземного капіталу в статутному, аналіз переваг та недоліків їхнього

існування. Надання рекомендацій щодо вдосконалення системи регулювання та нагляду за діяльністю банків з іноземним капіталом.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день в Україні зареєстровано та мають ліцензії 168 банків. Серед них з іноземними інвестиціями 51 Найвідомішими та найбільшими є Приват Банк, який займає лідируючу позицію за кількістю активів, Ощад Банк, Райфайзен Банк Аваль, Укрексімбанк. За даними НБУ пропонується дослідження динаміки кількості банків за реєстром та частки банків з іноземним капіталом в Україні.

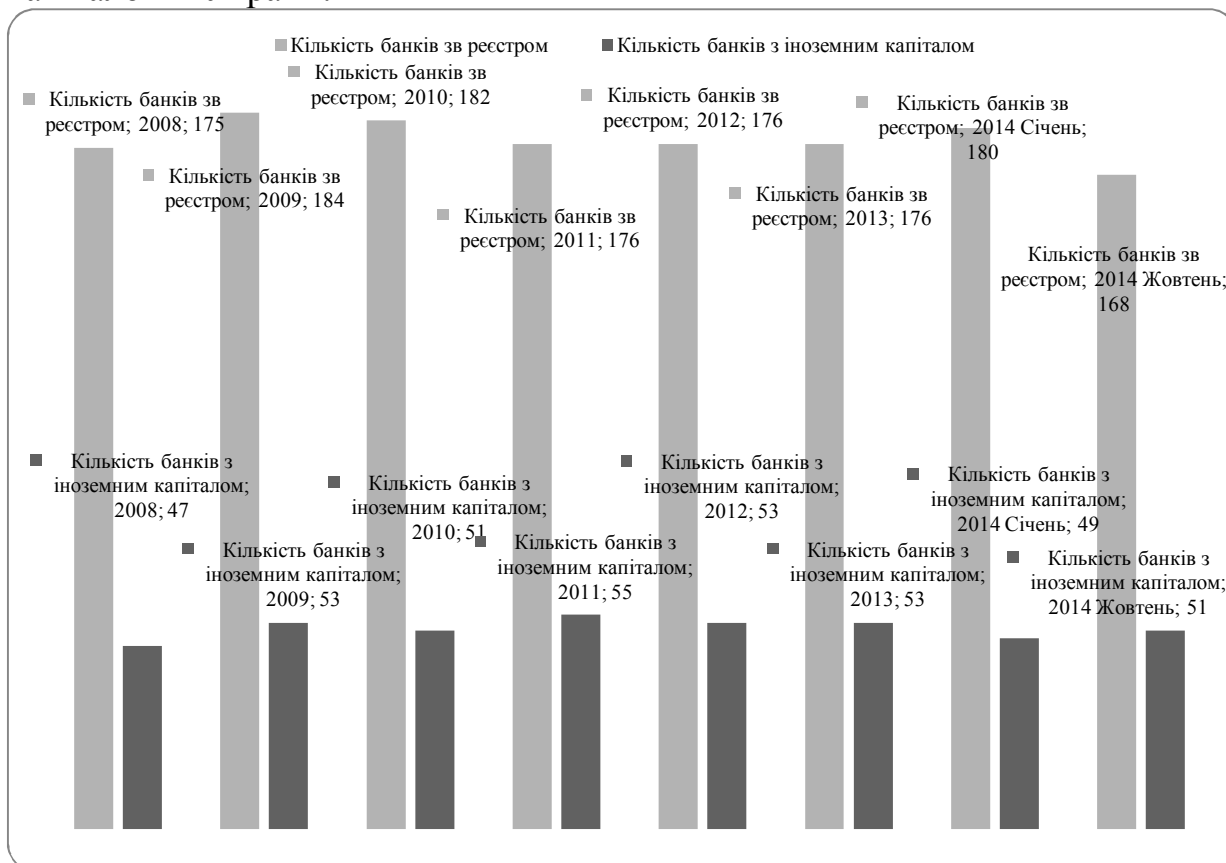

Рис.1 Динаміка кількості банків за реєстром та частка банків з іноземним капіталом в Україні

З рис.1 видно, що в період з 2008 до 2014 року кількість банків з іноземним капіталом збільшилась на 7,84 %, тоді як кількість банків за реєстром зменшилась на 4%. В період з 2008 до 2011 частка банків з іноземним капіталом збільшилась – з 47 банківських установ до 55, а кількість банків за реєстром збільшилась лише на 1. На рис.2 представлено динаміку змін іноземного капіталу у статутному. В період з 2008 по 2011р. частка іноземного капіталу в статутному помітно зросла – з 35% до 40,6%. Таким чином, період з 2008 до 2011 років характеризувалися зростанням кількості банківських установ з іноземним капіталом на вітчизняному банківському ринку.

Але починаючи з кінця 2011 до початку 2014 можна помітити зменшення активності іноземних інвесторів: кількість банків з іноземним капіталом зменшився до 49 банківських установ, а частка іноземного

капіталу зменшилась до 34 %. З січня по жовтень 2014 року кількість банків з іноземним капіталом збільшилась, але частка іноземного капіталу в статутному знизилась до 32,1% [1].

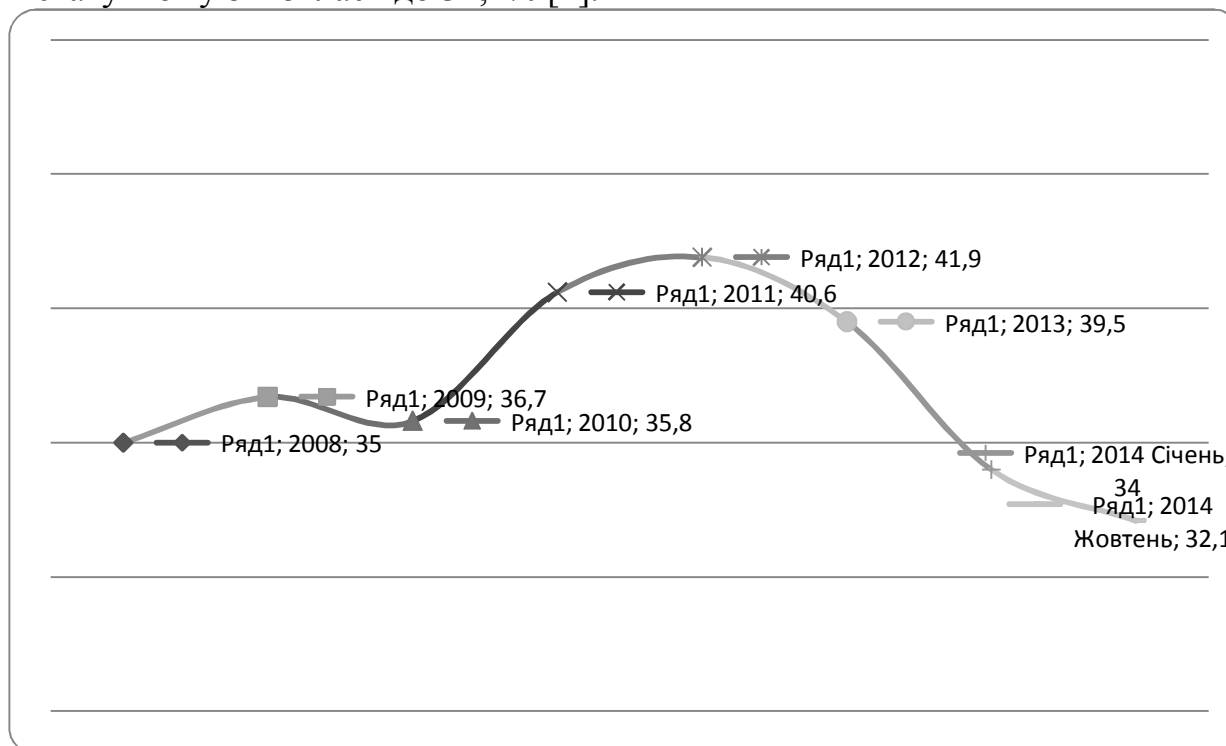

Рис.2 Динаміка частки іноземного капіталу банках України в статутному, %

Більшість вчених при оцінці інвестиційної привабливості банку спрямовують свою увагу на характеристику внутрішнього середовища формування. Однак не менш важливим є вплив зовнішнього середовища, оскільки банк постає суб'єктом економіки конкретної держави та реагує на політичну та економічну ситуацію в країні та регіоні, на території яких функціонує [3].

Підводячи підсумки, можна сказати, що приплив іноземного капіталу останнім часом знижується. Основними причинами цього є, насамперед, нестабільна ситуація в країні, недостатня привабливість банківського сектору як об'єкта для іноземних інвестицій та висока ризиковість проведення банківських операцій.

Існування іноземного капіталу в банківській системі України має як позитивні, так і негативні наслідки.

Так серед усіх переваг функціонування банків з іноземним капіталом в Україні основними, на нашу думку, є:

1.Залучення іноземних інвестицій прискорює впровадженню нових, передових технологій банківської діяльності, сприяє появі нових методів ведення банківського бізнесу.

2.Вивчення та запровадження міжнародного досвіду ведення банківської справи та вдосконалення здійснення міжнародних операцій.

3. Залучення іноземного капіталу сприяє здешевленню банківських послуг. Іноземні банки можуть стати важливим джерелом довгострокового фінансування капіталомістких проектів та забезпечення підприємства необхідними кредитами за нижчими відсотками.

4. При збільшенні банків з іноземним капіталом, зростає і конкуренція, як наслідок – поліпшення ефективності надання послуг, сприяє підвищенню кваліфікації робітників [2].

Вплив на банківську систему України з боку банків з іноземним капіталом є досить великим і може витіснити українські банки, які можуть не витримати сучасних умов конкуренції. Розглядаючи наявність нових тенденцій у розвитку банківської системи нашої держави, які започаткувались під впливом банків з іноземним капіталом, слід зазначити не тільки різноспрямованість і суперечливість, а й можливість наростання проблем більш масштабного характеру.

Отже, слід також звернути увагу і на недоліки присутності іноземного капіталу, основними з них є:

1. Поява залежності економіки, ринку праці та бюджету, від ефективності діяльності інвесторів.

2. Можливий неконтрольований відтік капіталу з країни, оскільки акціонери банків з іноземним капіталом загалом інвестують у ті галузі і в тих країнах, де прибуток і безпека є вищими.

3. Присутність іноземних банків може послабити позиції ще недостатньо розвинутої банківської системи країни. Місцеві банки, які не спроможні на рівних конкурувати з іноземними банками, банкрутують, що призводить до фінансової нестабільності в країні.

Висновки. Проаналізувавши вплив іноземного капіталу на вітчизняну банківську сферу, ми зробили висновок, що присутність іноземного капіталу є невід'ємною частиною розвитку банківської системи, так як іноземні інвестори вкладають свої інвестиції, не лише, у вигляді власного капіталу, а й сприяють використанню іноземного досвіду ведення банківських справ, забезпечують прозорість ведення банківських справ та налагодження відносин із зарубіжними державами. З метою мінімізації негативних наслідків приходу іноземних банків в Україну, з боку держави потрібно постійно посилювати та вдосконалювати регулювання та нагляд за їхньою діяльністю, нагляд за оподаткуванням та ліквідацією філій іноземних банків.

Для підвищення стимулювання вітчизняної банківської системи в соціально-економічному розвитку країни потрібно використовувати системний підхід до регулювання доступу іноземного капіталу в банківській сектор України. Головним напрямом такого підходу має виступати базування на заходах по підтримці конкурентоспроможності банків з національним капіталом, використання різноманітних технологічних переваг банків з іноземним капіталом, оптимізації структури вітчизняної банківської системи та наближення до стандартів країн з розвинутою економікою.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>
  2. Геєць В.М. Іноземний капітал у банківській системі України // Дзеркало тижня. – 2006. – №26 (605).
  3. Проблеми інвестування економіка України та шляхи їх вирішення. Вільгурська Н.М. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://s-journal.cdu.edu.ua>.
  4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. №2121-III зі зміна та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
  5. Павлюк К. В. Діяльність іноземних комерційних банків в Україні: тенденції та проблеми / К. В. Павлюк, К. В. Кажан // Фінанси України. – 2006. – № 6. – С. 143–150.
-

Ткаченко Т.П., Волинець Д.П.

НТУУ «Київський політехнічний інститут»

РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В БАНКОВСКОЙ СФЕРЕ

В статье проанализирована роль иностранных инвестиций в банковской сфере в Украине, рассмотрена динамика количества банков по реестру и доля банков с иностранным капиталом в Украине. Определена динамика доли иностранного капитала банках Украины в уставном на основе официальных данных сайта Национального Банка Украины. Исследована роль, основные преимущества и недостатки наличия иностранного капитала. Разработаны рекомендации по совершенствованию системы регулирования и надзора за деятельностью банков с иностранным капиталом.

Ключевые слова: иностранный капитал, банковская сфера, доля банков по реестру.

Tkachenko T.P., Voliniec D.P.

NTUU «Kiev Politechnic Institute»

ROLE OF FOREIGN INVESTMENTS IN THE BANKING SECTOR

The publication deals with the dynamics of the number of banks on the roster and the share of banks with foreign capital in Ukraine . Determined the dynamics of the share of foreign capital in the authorized banks of Ukraine on the basis of official data website of the National Bank of Ukraine. Also studied the role, the main advantages and disadvantages of foreign capital . There were recommendations to improve the system regulation and supervision of banks with foreign capital.

Keywords: foreign capital, banking, the share of banks on the roster.

Тюленева Ю.В.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Поддубный К.А.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ФИЗИЧЕСКИЕ ОСОБЫ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Предпринимательская деятельность является основополагающей составляющей для создания современного среднего класса. Субъекты предпринимательской деятельности и физические особы – предприниматели являются первыми его основателями и базовой составляющей для дальнейшего создания рабочих мест и способствуют генерации новых предпринимателей. Простой формой осуществления предпринимательской деятельности является форма частного предпринимательства физическими лицами. Единственным условием реализации физическим лицом своего права на предпринимательскую деятельность является ее государственная регистрация.

Ключевые слова: Физическая особа-предприниматель, субъект предпринимательской деятельности, налогообложение.

Постановка проблемы. При создании предпринимательской деятельности требуется понимание первичной потребности клиентов, понимание собственных возможностей, связь с партнерами и понимание их возможностей, сложение перспектив деятельности. В данной статье будут приведены основные понятия и принципы налогообложения.

Цель. Рассмотрение создания субъекта предпринимательской деятельности и его налогообложения.

Изложение основного материала. При желании физического лица заниматься предпринимательской деятельностью возможно обратиться к такой организационно-правовой форме хозяйствования, как физическое лицо-предприниматель, которая является наиболее простой формой осуществления предпринимательской деятельности и не требует создания предприятия или другого юридического лица.

Для регистрации СПД необходимо знать следующие:

Право на осуществление незапрещенной законом предпринимательской деятельности имеет физическое лицо с полной гражданской дееспособностью, то есть по достижению восемнадцати лет. Кроме того, законом предусмотрено, что заниматься предпринимательской деятельностью как физическое лицо-предприниматель возможно с шестнадцати лет (при наличии письменного согласия на это родителей (усыновителей), попечителя или органа опеки и попечения такое лицо может быть зарегистрировано как предприниматель). С момента государственной регистрации такого предпринимателя, он получает